Ἔτος 20ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1906 — Ἀριθ. 893

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.—Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λέπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ ἡρωΐδες τῆς πολιτικῆς. — Ἀπὸ τὴν Στοκόλμην. — Τὰ τηλέφωνα.—Τὸ Ἐθνικὸν Τμῆμα τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων καὶ αἱ πρόσφυγες.—Ὁ Carducci.—Πολὺ ἀργά. (κατὰ μετάφρασιν δος Εἰρήνης Νικολαΐδου.—Συνταγή.—Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς: Σκιὰ εἰς τὸ νερὸ (μετάφρ. δος Εἰρ. Νικολαΐδου).

ΑΙ ΗΡΩΙΔΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δὲν ὑπάρχει ἴσως χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ζήτημα τῆς ἐπισήμου ἐπεμβάσεως τῆς γυναικὸς εἰς τὴν πολιτικὴν νὰ ἐθεωρήθη ὡς ἡ πλέον γελοία οὐτοπία, ὅσον ἡ Ἑλλάς. Ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχει βεβαίως χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ γυναῖκες νὰ παίζουν περισσότερον ρόλον, νὰ κατανὰλίσκουν μεγαλειτέραν ἐνεργητικότητα, νὰ ὑποβάλλωνται εἰς κάθε εἴδους θυσίας χάριν τῆς πολιτικῆς, ὅσον ἡ Ἑλλάς.

Ἀλλοῦ κάθε βουλευτής, κάθε ἄνθρωπος ἀποδυόμενος εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα ἔχει ἐν πρόγραμμα δράσεως, τὸ ὁποῖον εἰς διαλέξεις του, εἰς πολιτικοὺς λόγους του, εἰς προγράμματα τυπωμένα, εἰς βιβλία του, ἐκθέτει πρὸς τὸ κοινόν, πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς του, πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων. Ἐδῶ, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, τὰ προγράμματα καὶ οἱ πολιτικοὶ λόγοι, καὶ αἱ ρητορικαὶ νίκαι ἐνεργοῦνται καὶ νικῶνται ἀπὸ τὰς γυναῖκας.

Ἡ γυναῖκα τοῦ πολιτευομένου, ἀφ' ἧς ἡμέρας οὗτος ἀποφασίσει νὰ ἀποδυθῇ εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα, μεταβάλλεται εἰς φωνόγρτφος τοῦ συζύγου της. Φωνόγραφον ἀπὸ τὸν ὁποῖον, φυσικά. λείπει τὸ ἀπαραίτητον ἄλλοῦ πολιτικὸν πρόγραμμα, διότι συνήθως οἱ Ἕλληνες πολιτευόμενοι δὲν ἔχουν πολιτικὰ προγράμματα, ἀλλὰ κομματικά.

Τὸ πολιτικὸν σαλόνι εἶναι τὸ βῆμα τῆς πολιτευομένης γυναικός, εἶναι τὸ πεδίον τῆς μάχης, εἰς τὸ ὁποῖον ἀγωνίζεται, παλαίει καὶ συχνότατα ἐξέρχεται νικήτρια. Εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς ἢ περὶ τὴν λῆξιν τῆς τελευταίας περιόδου της ἡ πολιτευομένη κυρία ἐκλέγει μεταξὺ τῶν φίλων τοῦ συζύγου της τοὺς περισσότερον συγχρωτιζομένους μὲ τὰς λαϊκὰς τάξεις, τοὺς ὁποίους περιποιεῖται, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀναθέτει ὡρισμένα καθήκοντα. Ὅλοι αὐτοὶ σκορπίζονται ὡς λαγωνικὰ εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἄλλοι ἀνιχνεύοντες κομματάρχας καὶ κομματαρχίσκους, ἄλλοι συνδεόμενοι δι' ὑποχρεωτικῶν ἐκδουλεύσεων μὲ προέδρους συντεχνιῶν, ἄλλοι ὑποχρεώνοντες διὰ μικρῶν εὐκολιῶν, συστάσεων, ἐνίοτε καὶ ὑλικῶν συνδρομῶν. Ἡ κυρία ἐξ ἄλλου, αὐτὴ πλέον κατ' εὐθεῖαν, ἀρχίζει τὰς ἐπισκέψεις, κατὰ τὰς ὁποίας βολιδοσκοπεῖ τὰ πνεύματα, ἀντιλαμβάνεται τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας, ψυχολογεῖ τὰς μικροφιλοδοξίας, τέλος κατορθώνει νὰ ἐννοήσῃ ποῦ καὶ πῶς ἠμπορεῖ νὰ κατακτηθῇ ἔδαφος συμπαθειῶν, σημεῖον προσεγγίσεως, μέσον ὑποστηρίξεως.

Ἐδῶ λήγει τὸ πρῶτον μέρος τῶν ἐνεργειῶν της. Ἔπειτα ἀνοίγει τὸ σαλόνι καὶ αἱ ὑποδοχαὶ ἀρχίζουν.

Ἡ Ἑλληνὶς σπανίως εἶναι πολιτικὴ ρήτωρ καὶ σπανίως ὁμιλεῖ ὡς ἡ Ἀμερικανὶς ἢ ἡ Ἀγγλὶς ἐν ὀνόματι τοῦ συζύγου της, ἢ ἐν ὀνόματι τῆς προόδου τῆς χώρας. Ὁμιλεῖ ἰδιαιτέρως, κρυφὰ σχεδόν, ὄχι, διότι δὲν εἰξεύρει νὰ ὁμιλήσῃ ἐπισημότερον, ἀλλὰ διότι ὅ,τι ἔχει νὰ εἰπῇ δὲν συμφέρει πάντοτε καὶ νὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ πολλούς.

Ἡ ὁμιλία της εἶναι ὁμιλία δοσοληψιῶν καὶ ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοί τῶν φοιτώντων εἰς τὰ πολιτικὰ σαλόνια εἶναι ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν νὰ λαμβάνουν κάτι καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀπαιτηταὶ τοῦ ἰδίου πράγματος συμβαίνει συνήθως νὰ εἶναι πολλοί, δι' αὐτὸ ἡ ὁμιλία εἶναι μυστική, εἶναι ἓν εἶδος ἐξομολογήσεως καὶ ὁμολογίας πίστεως, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐντελῶς ξένη πρὸς ἐκείνην, ἣν πολλοὶ ὑπόσχονται εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τοὺς διαφόρους ἁγίους καὶ τὴν ὁποίαν δὲν τηροῦν.

Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὰς ἐκμυστηρεύσεις καὶ τὰς μυστικὰς αὐτὰς συνομιλίας ἡ αὐτὴ ὑπόσχεσις δίδεται εἰς πολλούς, τὰ αὐτὰ μειδιάματα, ἡ αὐτὴ ἐκδήλωσις ἐκτιμήσεως καὶ συμπαθείας ἐπαναλαμβάνονται εἰς ὅλους καὶ εἰς ὅλας.

Καὶ εἶναι βεβαίως ἡ πρώτη καὶ ἡ μόνη, ἴσως φορά, καθ' ἣν οἱ σύζυγοι ἔχουν κοινὰς ὅλας τὰς σκέψεις, ὅλας τὰς ἐνεργείας, ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰς φροντίδας. Εἶναι ἀκόμη βέβαιον ὅτι οἱ ἄνδρες εἰς τὰς στιγμὰς αὐτὰς ἀνακαλύπτουν καὶ ἀναγνωρίζουν εἰς τὰς γυναῖκας εὐφυΐαν, ἱκανότητα καὶ ἀρετὰς ἐν γένει, τὰς ὁποίας σπανίως ἀλλοῦ καὶ ὑπὸ ἄλλας συνθήκας παραδέχονται καὶ ἀναγνωρίζουν.

Τέλος αἱ ἐνέργειαι ἐπιτυγχάνουν καὶ ἡ νίκη στέφει τοὺς κόπους της. Ἀλλὰ ἡ δρᾶσις της ἡ πολιτικὴ δὲν ἔληξε. Ὁ νικητὴς λησμονεῖ εὔκολα τὰς ὅσας ἔχει ἀναλάβει ὑποχρεώσεις, συχνὰ ἐπαίρεται διὰ τὸ ἀξίωμα, γίνεται ἤδη ἀνυπόμονος, νευρικός, ἐνίοτε ἀπότομος.

Ἡ σύζυγος ὅμως, ἡ ὁποία ἐνσαρκόνει τὴν πρόνοιαν τοῦ μέλλοντος, διπλασιάζει τὴν δόσιν τῆς ἰδίας ὑπομονῆς καὶ γλυκύτητος καὶ ἐργάζεται ὅσον ἠμπορεῖ, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ κάθε ἀπαίτησιν, νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς κάθε ἀνάγκην. Γνωρίζεται μὲ τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα ὄργανα τῶν ὑπουργείων, μὲ τοὺς προϊσταμένους νοσοκομείων καὶ ὀρφανοτροφείων καὶ διὰ τῶν μέσων αὐτῶν κατορθόνει νὰ ἐξυπηρετῇ τὰς ἀνάγκας ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους τόσας ἔδωκεν ὑποσχέσεις.

Τώρα μὲ τὴν ζωὴν αὐτὴν μιᾶς δράσεως καθημερινῆς, ἀενάου, ἡ ὁποία διαρκεῖ σειρὰν ὁλόκληρον ἐτῶν, ἐνίοτε ζωὴν ὁλόκληρον, ἡ πολιτευομένη κυρία ἔχει νὰ διευθύνῃ καὶ σπῖτι, συνήθως ὄχι πλούσιον, διότι ἡ πολιτικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι πλουτοφάγος καὶ ὄχι πλουτοπαραγωγός: Καὶ ἔχει ἀκόμη νὰ ἀνατρέφῃ καὶ παιδιά.

Ὑπάρχει ἄρα γε ἄνδρας ὅσον ἰσχυρὸς καὶ ἂν εἶναι, ὁ ὁποῖος θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τοιούτους κόπους καὶ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τόσον ποικίλα καὶ ἀνόμαστα καθήκοντα;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΟΚΟΛΜΗΝ

Γ'.

Ἦτον ἕνδεκα, ὅταν ἐφύγαμεν ἀπὸ τὸν στρατῶνα. Ἡ ἐπίσκεψις ἐκείνη ἀφῆκεν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸ πνεῦμά μου τὴν πλέον παράδοξον ἐντύπωσιν. Κάτι νέον καὶ παλαιὸν συνεκρούοντο εἰς τὸ μέγαρον ἐκεῖνο, τὸ κενὸν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τόσον χαρακτηριστικὸν καὶ τόσον ζωηρῶς εἰκονίζον τὴν ζωὴν τοῦ στρατιώτου τοῦ Βορρᾶ.

Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ κρεββάτια ἦσαν λευκὰ καὶ περιποιημένα, ὡς νὰ προωρίζοντο διὰ παρθένους, τῶν ὁποίων αἱ βιβλιοθῆκαι καὶ τὰ γραφεῖα ἐπρόδιδαν μίαν ζωὴν πνευματικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνωτέραν, δὲν ἦσαν, δὲν ἠδύναντο νὰ εἶναι οἱ στρατιῶται τοῦ συνήθους τύπου, οἱ προωρισμένοι διὰ τὸ ἀδελφικὸν ἀλληλοκρεούργημα, τὸ ὁποῖον ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζεται πόλεμος. Καὶ ἐσκεπτόμην ὅτι ἡ Σουηδία, ἡ ὁποία εἰσήγαγε τόσα νέα πράγματα εἰς τὸν κόσμον, ἡ ὁποία τόσους ἤνοιξεν ἀληθινοὺς νέους δρόμους εἰς τὴν πρόοδον, ἡ ὁποία ὡς κράτος καὶ πολιτεία τόσον μεριμνᾷ διὰ τὸν λαόν, τόσον ἐργάζεται διὰ τὴν εὐμάρειαν καὶ τὴν εὐτυχίαν του, ἡ Σουηδία θὰ εἶναι ἡ προνομιοῦχος χώρα, ἡ ὁποία θὰ κατεργήσῃ πρώτη τὸ φρικῶδες τοῦ πολέμου ἔθιμον.

Ἄλλως τε ἔδωκεν ἤδη δείγματα τῶν εἰρηνικῶν διαθέσεών της ἥ τε Βασιλεία καὶ ὁ λαός. Ὁλόκληρος ἡ Νορβηγία ἀπεσπάσθη, ἐχειραφετήθη, χωρὶς μία σταγὼν αἵματος νὰ χυθῇ, χωρὶς μία φωνὴ διαμαρτυρίας νὰ ἀκουσθῇ. Καὶ ἡ διάσπασις τὰς ἑνότητος αὐτῆς ἦτο τραῦμα φοβερὸν διὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας, καὶ ἀποτελεῖ μεγίστην ἀδυναμίαν καὶ ἐξασθένησιν ἐθνικὴν διὰ τοὺς Σουηδοὺς ὅσον καὶ διὰ τοὺς Νορβηγούς.

Τόσον μέγα ὑπὸ ἐθνολογικὴν ἔποψιν εἶναι τὸ κακόν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ὀσκάρ, ὥστε θὰ ἦτο τερατῶδες νὰ γείνῃ μεγαλείτερον μὲ τὰς φρικαλεότητας τοῦ πολέμου. Καὶ ὁ λαός, ὁ ὁποῖος ἔχει τυφλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν βασιλέα του καὶ ὁ ὁποῖος εἰξεύρει νὰ πειθαρχῆται καὶ νὰ ὑπακούῃ, ὑπήκουσε χωρὶς ἀντιλογίαν. Πρέπει νὰ πληρώσωμεν τὰ κενά, τὰ ὁποῖα ὁ χωρισμὸς αὐτὸς ἐδημιούργησεν εἰς τὴν χώραν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ πολιτεία. Καὶ τοῦτο θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἐργασίας, διὰ νέων πόρων πλούτου, τοῦ ὁποίου φυσικὸν ἐπακολούθημα εἶναι ἡ πύκνωσις τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ἡ γονιμότης τῆς φυλῆς. Ἕνας πολίτης ἢ στρατιώτης, ἀδιάφορον, ἀνεπτυγμένος, ὑγιής, ἐργατικὸς καὶ λογικὸς ἰσοδυναμεῖ μὲ δύω, μὲ τρεῖς. μὲ πέντε ἄνδρας ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ὡς μηχαναὶ ἐξηρθρωμέναι καὶ ὡς νευρόσπαστα ἀποτελοῦν τὸν συνήθη συρρετόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ ὑπεράσπισις τῆς τιμῆς καὶ τοῦ μεγαλείου τῶν λαῶν.

Καὶ βασιλεὺς καὶ πολιτεία εἰξεύρουν πῶς νὰ ἐργασθοῦν διὰ νὰ φέρουν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό. Δὲν ἔχει παρὰ νὰ μελετήσῃ κανεὶς πῶς εἶναι διωργανωμένη ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ, ἀδιακρίτως φύλου, καὶ μετὰ πόσης στοργῆς καὶ προβλεπτικότητος ἡ πολιτεία ἐργάζεται, νομοθετεῖ, ρυθμίζει καὶ κανονίζει τὰ τῆς χώρας, ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ κενὰ τοῦ χωρισμοῦ θὰ πληρωθοῦν γρήγορα.

Μεταξὺ ἄλλων νομοθετικῶν μέτρων, ἕνα πολὺ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐκλεκτικοῦ πνεύματος τοῦ νομοθέτου ὡς πρὸς τὰ ἀπαραίτητα προσόντα παντὸς πολίτου, τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς δημιουργίαν οἰκογενείας εἶναι καὶ ἕνα ἄρθρον, ἀναφερόμενον εἰς τὸν γάμον. Ἄδεια γάμου δὲν δίδεται οὔτε εἰς ἄνδρα, οὔτε εἰς γυναῖκα, ἐὰν δὲν προσαγάγουν καὶ οἱ δύω ἀπολυτήρια δημοτικῶν σχολείων. Εἰς τρόπον ὥστε κάτοικοι πόλεων ἢ χωρίων, Λάπωνες ἢ τρωγλοδύται, ὅλοι καὶ ὅλαι ὀφείλουν νὰ στείλουν τα παιδιά των εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Καὶ δημοτικὸν σχολεῖον εἰς τὴν Σουηδίαν θὰ εἰπῇ τέλειος ἀνθρωπισμὸς καὶ πολιτισμός, θὰ εἰπῇ καθαριότης καὶ ὑγεία σώματος καὶ

πνεύματος, θὰ εἰπῇ βάπτισμα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ εἰς μίαν θαυματουργὸν κολυμβήθραν Σιλωάμ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐξέρχονται ἄνθρωποι τέλειοι, ἔχοντες πλήρη συνείδησιν τοῦ προορισμοῦ των, ὡς οἰκογενειαρχῶν, ὡς μελῶν μιᾶς κοινωνίας, ὡς τέκνων μιᾶς κοινῆς μητρός. Δημοτικὸν σχολεῖον θὰ εἰπῇ ἀκόμη ἐπίδοσις καὶ καταρτισμὸς ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν εἰς οἱονδήποτε βιοπαραγωγὸν ἐπάγγελμα, εἰς μίαν χειροτεχνίαν, θὰ εἰπῇ δεξιότης χεριῶν καὶ ἐπιστημονικὴ καλλιέργεια πάσης διαθέσεως εἰς τὸ εἶδος, εἰς τὸ ὁποῖον προορίζεται νὰ ἐπιδοθῇ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ καὶ νὰ διακριθῇ.

Ὁ νόμος λοιπὸν τῆς χορηγήσεως ἀδείας τοῦ γάμου, μόνον κατόπιν προσαγωγῆς ἀπολυτηρίου δημοτικοῦ σχολείου καὶ διὰ τὸν ἄνδρα καὶ διὰ τὴν γυναῖκα, κανονίζει τὰ προσόντα καὶ τοῦ μὲν καὶ τῆς δέ, ὡς ἱδρυτῶν οἰκογενείας. Ὁ νόμος αὐτὸς λέγει: Σύ, κύριε, ὀφείλεις νὰ ἔχῃς συνείδησιν τῶν καθηκόντων σου, ὡς χριστιανοῦ, ὡς πολίτου, ὡς στρατιώτου, ὡς οἰκογενειάρχου. Ὀφείλεις νὰ ἔχῃς σῶμα ἀκμαῖον καὶ νοῦν ἀκμαιότερον καὶ ψυχὴν ἀκμαιοτάτην διὰ νὰ μεταδώσῃς ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν γενεάν, ἧς τὰς ρίζας ἀποτελεῖς σὺ μαζὴ μὲ τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἐξέλεξες ὡς σύντροφόν σου. Ὀφείλεις νὰ ξεύρῃς νὰ κάμῃς κλὴν χρῆσιν τῶν χεριῶν σου, εἴτε ὡς γεωργός, εἴτε ὡς τεχνίτης, εἴτε ὡς βιομήχανος, εἴτε ὡς καλλιτέχνης, ἔστω καὶ ἂν εἶσαι πλούσιος, ἔστω καὶ ἂν εἶσαι ἀριστοκράτης. Καὶ εἰς τὴν γυναῖκα λέγει περίπου τὰ αὐτά, διότι τὸ δημοτικὸν σχολεῖον τὴν μορφώνει ἐξ ἴσου τελείως ὅσον καὶ τὸν ἄνδρα, μὲ μίαν ἐπὶ πλέον μεγίστην ἀρετήν, τὴν τῆς τελείας οἰκοκυρᾶς. Ἰδοὺ ἐφρόντισα νὰ σὲ μάθω νὰ διευθύνῃς τὸ σπῖτί σου, νὰ ἀνατρέφῃς τὰ παιδιά σου, νὰ μαγειρεύῃς, νὰ πλύνῃς, νὰ σιδερώνῃς, νὰ ράπτῃς, νὰ νοσηλεύῃς, νὰ ἐμπορεύεσαι, τέλος νὰ κάμνῃς κάθε ἔργον, ἀναγόμενον εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων σου καὶ ὡς γυναικὸς καὶ ὡς ἀνθρώπου. Εἴτε πλουσία, εἴτε πτωχή, εἴτε ἀριστοκράτις, εἴτε ἁπλῆ ἀστή, ἠμπορεῖς, ἐφωδιασμένη ὡς εἶσαι, νὰ ἀναλάβῃς τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον ἔργον τῆς καλῆς οἰκοκυρᾶς καὶ μητρός».

Τὰ τηλέφωνα

Αὐταὶ ὅλαι αἱ σκέψεις ἐτριγύριζαν εἰς τὸν νοῦν μου, ἐνῷ τὸ ἁμάξι τῆς δοκτορίνας Σμὶθ διηυθύνετο τρέχον πρὸς ἕνα ἀπὸ τὰ τηλεφωνικὰ μέγαρα τῆς πόλεως. Διότι μεταξὺ τῶν ἀξιοθεάτων ἱδρυμάτων τῆς Στοκόλμης, τὰ τηλεφωνεῖα κατέχουν τὴν πρώτην γραμμήν.

Ὁ κ. Balke ἀνέλαβε νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς ἓν ἀπὸ αὐτά. Καὶ ἐδῶ λεῦγες ὅλες ἀπὸ σκάλες. Διότι τὸ κέντρον τῆς ἐργασίας εἶναι ἐπάνω ὑψηλά, τὸ ἕκτον, νομίζω, πάτωμα. Ἡ πολυτέλεια τῶν γραφείων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπεράσαμεν διὰ νὰ λάβωμεν τὴν ἄδειαν τῆς ἐπισκέψεως, μὲ ἐξέπληξε. Ὅλον τὸ μέγαρον παρκετοστρωμένον. Ὅλαι αἱ θύραι καλλιτεχνήματα ξυλουργικῆς, ἡ ὁποία ἀκμάζει ἐκεῖ, χάρις εἰς τὰ σχολικὰ Σλόϋδ. Ὅλα τὰ παράθυρα καὶ ὅλα τὰ κρύσταλλα ζωγραφισμένα ἀπὸ τελείους τεχνίτας. Ταβάνια καὶ τοῖχοι, χάρμα τῶν ματιῶν. Σκάλες ὑψηλές, ἀλλὰ καμωμένες ὅλες ἀπὸ σκαλισμένον σίδηρον, καὶ ἀναπαυτικὲς τόσον, ὥστε καὶ ἐὰν πρέπῃ νὰ ἀκολουθῇς τὸν κ. Balke ἀνεβοκαταβαίνοντα, νὰ μὴν κουράζεσαι πολύ. Εἰς τὸ κεντρικὸν γραφεῖον κυρία διευθύνουσα καὶ κυρίαι ὑπάλληλοι. Εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ὑποδοχῆς κυρίαι ὑπάλληλοι καὶ κυρίαι δεχόμεναι. Παντοῦ ἡσυχία καὶ θρησκευτικὴ σχεδὸν σιγή. Ὅλοι ὁμιλοῦν σιγά, ὅλοι περιπατοῦν καὶ κυκλοφοροῦν χωρὶς νὰ ἀκούωνται.

Κατελήφθην αἰφνιδίως ἀπὸ νευρικὰ γέλοια, τόσον, φαίνεται, τὸ πρᾶγμα μοῦ ἐφάνη παράδοξον καὶ καταπληκτικὸν καὶ ἀπροσδόκητον. Ἡ ἀντίληψίς μου περὶ δημοσίων γραφείων ἦτο τόσον διαφορετική, ὥστε διὰ μίαν στιγμὴν ὑπωπτεύθην ὅτι ὁ κ. Balke εἶχε κάμει λάθος καὶ ἀντὶ τῶν τηλεφώνων μᾶς ὡδήγησεν εἰς καμμίαν ἀγγλικανικὴν ἐκκλησίαν. Ἐνθυμήθην τὰ ταχυδρομεῖά μας, τὰ τηλεγραφεῖά μας, τὰ Ὑπουργεῖά μας, τῶν ὁποίων οἱ διάδρομοι καὶ πολλὰ γραφεῖα συνεχίζουν ἁπλούστατα τὸν δρόμον, εἰς θόρυβον καὶ φωνὲς καὶ αὐθαιρεσίας καὶ ρυπαρότητα καὶ πενιχρότητα καὶ ἀκαταστασίαν. Ἐσκέφθην τοὺς δυστυχισμένους τοὺς ὑπαλλήλους μας τῶν διαφόρων αὐτῶν γραφείων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ζοῦν καὶ νὰ ἐργάζωνται μέσα εἰς τὴν ἀθλιότητα αὐτὴν καὶ οἱ ὁποῖοι, φυσικά, λιποτακτοῦν, ἀηδιάζοντες, ὅσον ἠμποροῦν περισσότερον καὶ συχνότερα. Ἂν καὶ αἱ σκέψεις μου αὐταὶ ἦσαν μελαγχολικαί, ὅμως ἐξηκολούθουν νὰ γελῶ. Ἴσως ἀντὶ νὰ κλαίω. Ὑπάρχουν στιγμαί, καθ' ἃς ἡ λύπη ἔχει ἐκρήξεις γέλωτος καὶ εἶναι αἱ στιγμαὶ αὐταὶ ἀδυνηρότατα.

Τέλος πάντων ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα. Μία αἴθουσα τετράπλευρος, ἑκατὸν τοὐλάχιστον τετραγωνικῶν μέτρων. Ὅλη ἡ ἔκτασις τῆς οἰκοδομῆς εἰς μίαν καὶ μόνην αἴθουσαν. Γύρω, γύρω οἱ τοῖχοι σκεπασμένοι ἀπὸ μωσαϊκόν. Καὶ κατὰ σειρὰν ἐστραμμένα εἰς τοὺς τοίχους αὐτοὺς ἑκατὸν νέα κορίτσια, καθήμενα καὶ ἐργαζόμενα. Ἡ ἰδία περίπου ἡσυχία μὲ τὴν τῶν κάτω γραφείων. Ἕνα μικρὸν καὶ ἥσυχον ψιθύρισμα, ὡς ὅταν περνοῦν ἀπὸ μακρὰν πολλαὶ μέλισσαι μαζὴ καὶ ὁ βόμβος των φθάνει ἀσυνάρτητος μέχρις ἡμῶν. Γύρω εἰς τὰ νέα μέτωπα, τὰ ὁποῖα στολίζουν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, μαλλιὰ χρυσᾶ, μία δερματίνη ταινία ἀπὸ τὴν ὁποίαν κρέμονται τὰ δύο ἀκουστικά. Τὰ χέρια καὶ τῶν ἑκατὸν κοριτσιῶν κινοῦνται διαρκῶς, συνεχῶς, ἐπάνω εἰς τὰ μικρὰ μωσαϊκὰ κρύσταλλα τῶν τοίχων, τὰ ὁποῖα ἀλληλοδιαδόχως φωτίζονται ἐσωτερικῶς ἀπὸ ἕνα μικρὸν φῶς. Τὸ σύστημα τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας ἔχει τόσον τελειοποιηθῇ καὶ ἁπλοποιηθῇ εἰς τὴν Σουηδίαν, ὥστε εἶναι βεβαίως ἡ πρώτη χώρα τοῦ κόσμου, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους χωρίζουν μεγάλαι ἀποστάσεις, συνενοοῦνται μεταξύ των ἐντὸς δευτερολέπτων μόνον, χωρὶς νὰ χάνουν καιρὸν, νὰ συγχίζωνται καὶ νὰ ἐκνευρίζωνται. Καὶ τοῦτο διότι τῆς τηλεφωνικῆς συνομιλίας δὲν προηγεῖται ποτὲ καμμία εἰσαγωγικὴ κουβέντα μὲ τὴν ὑπάλληλον·—ἐκεῖ μόνον γυναῖκες ἐργάζονται εἰς τὸ τηλέφωνον.—Ὁ ζητῶν γραμμὴν κουδουνίζει. Τὸ κέντρον λέγει ἁπλῶς τὸν ἀριθμόν, τὸν ὁποῖον ζητεῖ. Ἕνα δεύτερον κουδούνισμα ἀπὸ μέρους πλέον τοῦ τρίτου, τοῦ εἰσαγομένου εἰς τὴν συνενόησιν, θέτει εἰς συνάφειαν τοῦτον μὲ ἐκεῖνον καὶ τὸ μικρὸν φῶς τοῦ κρυστάλλου σβύνει ἀμέσως. Ἡ

ὑπάλληλος γνωρίζει οὕτω ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δύο συγκοινωνία ἐγένετο καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον της ὑπηρετοῦσα ἄλλους.

Διὰ τὴν ταχυτάτην αὐτὴν συνενόησιν ἡ πόλις πρῶτον ἔχει τρία τέσσαρα μεγάλα τηλεφωνικὰ κέντρα, περιλαβόντα τὸ δίκτυον τῆς γενικῆς τηλεφωνικῆς δικκλαδώσεως. Φυσικὰ οἱ συνδρομηταὶ ἑκάστης περιφερείας ἀπευθύνονται εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἰδίου τμήματος καὶ αἱ ἀπαιτήσεις μοιράζονται. Ἔπειτα αἱ ὑπάλληλοι διὰ νὰ μὴν κουράζωνται, ἐντείνουσαι τὴν προσοχήν των εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς μεγάλης πλακὸς τῶν φωτιζομένων μωσαϊκῶν, κάτω ἀπὸ τὰ ὁποῖα χαίνουν αἱ μικροσκοπικαὶ θυρίδες τῆς συγκοινωνίας, ἔχουν εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ τοίχου τρεῖς τέσσαρας σειρὰς μωσαϊκῶν, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων προβάλλει ὁ μικρὸς λαμπτήρ, εὐθὺς ὅπου ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἐκείνης καθ' ὅλον τὸ ὕψος φωτισθῇ ἓν ἀπὸ τὰ πενῆντα ἢ ἑκατὸν τοιοῦτα.

Ἡ ἐργαζομένη λοιπὸν προσέχει μόνον εἰς τὰς τέσσαρας αὐτὰς γραμμάς, αἱ ὁποῖαι διευθύνουν τελείως ὅλην τὴν κίνησιν τῆς ἐργασίας της. Ἄλλο ἀκόμη, τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν ταχύτητα τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, αἱ ὁποῖαι ἐναλλάσσονται ἀνὰ τρεῖς ὥρας. Τοῦτο ξεκουράζει τὴν ὑπάλληλον, ἡ ὁποία μετὰ τρίωρον ἡσυχίαν ἐπανέρχεται εἰς τὸ ἔργον της εὐδιάθετος, πρόθυμος, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἐξάντλησιν. Ἄλλως τε ἡ ἡμερησία ἐργασία ἑκάστης ὑπαλλήλου εἶναι μόνον ἑξάωρος, εἰς τρόπον ὥστε μεταξὺ ἑκατὸν κοριτσιῶν τῆς σειρᾶς αἴφνης, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς εὕρομεν ἐργαζομένην, δὲν ὑπάρχει οὔτε μία ὠχρά, ἰσχνή, κουρασμένη ἢ δύσθυμος, ὡς συμβαίνει παντοῦ ἄλλοῦ μὲ τὰς ὑπαλλήλους τῶν τηλεφώνων.

Τώρα, φυσικά, γεννᾶται τὸ ζήτημα. Πῶς τὸ κράτος καὶ αἱ τηλεφωνικαὶ ἑταιρεῖαι ἐπαρκοῦν εἰς τὰ ἔξοδα τόσον πλουσίου προσωπικοῦ καὶ τόσον πολυτελοῦς ἐν γένει ὑπηρεσίας; Μήπως αἱ συνδρομαὶ εἶναι ἀνώτεραι πολὺ εἰς τὴν Σουηδίαν; ἢ μήπως ἡ χώρα εἶναι τόσον πλουσία, ὥστε νὰ τῆς ἐπιτρέπεται νὰ δαπανᾷ, χωρὶς νὰ λογαριάζῃ. Ἡ διευθύνουσα τὴν μεγάλην αὐτὴν αἴθουσαν τῆς ἐργασίας, μᾶς ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν ἀπορίαν αὐτήν. Εἰς κανένα ἄλλον τόπον τοῦ κόσμου αἱ τηλεφωνικαὶ ἑταιρεῖαι δὲν συγκεντρώνουν τόσον μεγάλον ἀριθμὸν συνδρομητῶν ὅσον εἰς τὴν Σουηδίαν. Ἡ τελεία ταχύτης τῆς συνεννοήσεως εἶχεν αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Δὲν ὑπάρχει γραφεῖον, κατάστημα, σχολεῖον, ἀτμόπλοιον, ἱστιοφόρον, σπῖτι, σπιτάκι, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔχῃ τηλέφωνον. Μὲ τὸ τηλέφωνον ἡ ὑπηρεσία ἁπλοποιήθη, ἠλαττώθη, ἔγεινεν εὐθυνοτέρα.

Ἡ οἰκοδέσποινα κάμνει κάθε πρωὶ ὅλας τὰς προμηθείας της ἀπὸ τὴν ἀγορὰν μὲ τὸ τηλέφωνον. Ὁ ἔμπορος ὅλας τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς του, ὁ ὑπάλληλος κάθε συνενόησιν μὲ τοὺς προϊσταμένους του, ἡ μοδίστρα μὲ τὴν πελατείαν της, τὰ ἀτμόπλοια, οἱ σιδηρόδρομοι μὲ τὰ πρακτορεῖα καὶ μὲ τοὺς ταξειδιώτας των. Οἱ ὑπηρέται, οἱ στελλόμενοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ τὰς ἐξωτερικὰς λεγομένας ἐργασίας εἶναι πλέον πρᾶγμα ἄγνωστον διὰ τὴν Σουηδίαν. Ἡ συνενόησις εἰς ὅλα καὶ δι' ὅλα γίνεται κατ' εὐθεῖαν μὲ τοὺς ἐνδιαφερομένους, φυσικά, πολὺ ἐντελεστέρα καὶ μὲ μεγάλον κέρδος χρόνου καὶ χρημάτων. Καὶ αἱ ἑταιρεῖαι καὶ τὸ κράτος κερδίζουν τόσα, ὥστε καὶ νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ νὰ ἀμείβουν γενναίως τὸ προσωπικόν των καὶ νὰ τοῦ παρέχουν ὅλα τὰ μέσα τῆς ζηλευτῆς εὐζωΐας καὶ εὐμαρείας.

Τὰ ἐστιατόρια τοῦ κέντρου, τὸ ὁποῖον ἐπεσκέφθημεν, ἦσαν ἰδεωδῶς τέλεια καὶ ἡ τροφὴ τῶν ὑπαλλήλων ἀπιστεύτως εὐθυνή. Μὲ μισὴν κορώναν, δηλαδὴ μὲ ἑβδομῆντα περίπου λεπτά, ἡ ὑπάλληλος τρώγει μεσημέρι καὶ βράδυ, ὅταν εἶναι τῆς ὑπηρεσίας, μίαν σοῦπαν, ἕνα κρέας ἢ ψάρι, κατ' ἐκλογήν, ἕνα χόρτον, ὀπωρικὸν ἢ γλύκισμα καὶ κρασὶ μήλων ἢ μπύραν.

Αἱ ὑπάλληλοι ἐκτὸς τούτου ἔχουν ἀναγνωστήρια μὲ ὅλας τὰς Ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικά, μὲ βιβλιοθήκας πλουσίας, μὲ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς γραφήν. Καὶ τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἀνέσεώς των τὰς περνοῦν μέσα εἰς τὸ κατάστημα εὐτυχεῖς, εὐχαριστημέναι ὡς ἄνθρωποι πολιτισμένοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἄρχοντες καὶ πολιτεία καὶ προϊστάμενοι προνοοῦν πατρικῶς.

Ἐπανήλθαμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐργασίας. Διὰ νὰ μὴ προσκόψῃ αὕτη πουθενά, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ, ἔστω καὶ στιγμιαία ἀταξία, ὑπάρχουν αἱ ἐποπτρικαι, ἐπιβλέπουσαι τὴν ἐργασίαν δέκα ὑπαλλήλων καὶ περιφερόμενκι διαρκῶς ὄπισθεν τῶν καθισμάτων αὐτῶν. Ἔπειτα εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης εἶναι μία σειρὰ γραφείων τοῦ προσωπικοῦ. Ἐκεῖ ὑπάλληλοι κρατοῦν τὰ βιβλία τῆς καθημερινῆς ἐργασίας, συμμειώνουν τὰς ἐργασίμους ὥρας ἑκάστης, ὡς καὶ τὰς ἀπούσας, τὰς ὁποίας ἀναπληρόνουν ἀμέσως, κανονίζουν τὰ πρόστιμα, καταρτίζουν τοὺς πίνακας τῆς πληρωμῆς, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν ὡρῶν τῆς ἐργασίας. Ἡ πληρωμὴ ὑπαλλήλου ἐργαζομένης ἐπὶ ἓξ ὥρας τῆς ἡμέρας ἀνέρχεται εἰς ὀγδοῆντα ἕως ἐνενῆντα δρ. τὸν μῆνα. Ὅταν αἱ ἐργάσιμοι ὧραι εἶναι νυκτερινάι, τότε ἡ πληρωμὴ εἶναι μεγαλητέρα. Ἕκαστον κέντρον τηλεφώνου ἀνάλογως τοῦ κύκλου τῶν συνδρομητῶν του ἀπασχολεῖ ἀπὸ διακοσίας ἕως τετρακοσίας τηλεφωνητρίας καὶ ἑκατὸν περίπου ἄλλους ὑπαλλήλους ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Μικρὰ παραρτήματα τηλεφωνικῶν κέντρων λειτουργοῦν παντοῦ εἰς τὰ προάστεια, εἰς τὰς ἐξοχάς, παρὰ τὰ καπνοπωλεῖα καὶ τὰ διάφορα ἀπομακρυσμένα τῆς πόλεως σημεῖα, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ξένων, τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐξωτερικῶν ἐν γένει ἐργασιῶν.

Ὅταν ἐξήλθαμεν ἀπὸ τὸ μέγαρον τῶν τηλεφώνων δὲν εἶχα τὴν δύναμιν πλέον νὰ γελῶ, οὔτε τὸν γέλωτα τοῦ πόνου τῆς πρίν. Αἱ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν συγκρίσεις μὲ ἡμᾶς εἶναι τόσον ἀπελπιστικαί.....

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Μετὰ τὴν ἀνασύστασιν τοῦ Ἐθνικοῦ Τμήματος τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ἡ πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ἑλένη Γρίβα προέβη εἰς καταρτισμόν τῆς ὑπὲρ τῶν προσφύγων ἐφορείας αὐτοῦ, ἥτις καὶ ἐπελήφθη τῶν καθηκόντων της. Ἡ ἐν λόγῳ ἐφορεία διένειμεν ἐνδύματα, ὑποδήματα, κλινοσκεπάσματα, πανιὰ καὶ εἴδη καθαριότητος. Ἀνέλαβε δὲ μετὰ τῶν οἰκείων ἰατρῶν καὶ τὴν ὑγιεινὴν ἀπολύμανσιν καὶ καθαριότητα τῶν οἰκημάτων τῶν προσφύγων.

Ἡ ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐφορεία ἐκανόνισε τὰ τῆς ὑπηρεσίας νῶν διαφόρων οἰκημάτων ὡς ἑξῆς:

1. Σρατών. (Ἄτομα 338). Ἀξιωματικός, κ. Κατσιώτης, κ.κ. Ἑλένη Γ. Γρίβα, Χαρ. Γ. Μπαλτατζῆ, Μαρία Μ. Νεγροπόντη.

2. Ἱερατικὴ Σχολή. Ἀξιωματικός, κ, Χρηστάκης, κ. κ. Ἑλ. Γ. Γρίβα, Χαρ. Γ. Μπαλτατζῆ, Μαρία Μ. Νεγροπόντη.

3. Οἰκία Κόκκοτα. (ἄτομα 80). Ἀξιωματικός, κ. Κατσιώτης. κ. Α. Κωνσταντινίδου.

4. Οἰκία ὁδὸς Νίκης. (ἄτομα 95). Ἀξιωματικός, κ. Κατσιώτης, κ.κ. Ἑλ. Ν. Πετμέζα, Ι. Γενίσερλη.

5. Οἰκία Πολίτου, ὁδὸς Κυρίστου. (Ἄτομα 57). Ἀξιωματικός, κ. Κατσιώτης, κ. Ρ. Κυριακίδου.

6. Οἰκία Φιλιππίδου, ὁδὸς Ἀχαρνῶν. (Ἄτομα 126).

7. » Ἡλιοπούλου » » 87 (Ἄτομα 32). Ἀξιωματικός, κ. Καμπάνης, κ. Ἑλ. Ἀντωνοπούλου.

8. Οἰκία Τσάτσου, ὁδὸς Ἀλκαμένους, (ἄτομα 140). Ἀξιωματικός, κ. Καμπάνης, κ. Γ. Μαρίνου, Β. Χαριλάου.

9. Οἰκία Μάτσα, ὁδὸς Ψαρῶν, (ἄτομα 94). Ἀξιωματικός, κ. Καμπάνης. κ. Α. Λιβιεράτου.

10. Οἰκία Φαναρτζῆ, (ἄτομα 139). Ἀξιωματικός, κ. Λυμπέρης, κ. Ἰσ. Ψύχα, Κ. Σταθάτου.

11. Οἰκία Κοτζιᾶ, ὁδὸς Βρασίδα, (ἄτομα 38).

12 » Σολωμοῦ » » (ἄτομα 16).

13 » Καλογερᾶ » » (ἄτομα 138).

Ἀξιωματικὸς κ. Λυμπέρης, κ. Μ. Δ. Νοταρᾶ.

15 Οἰκία Ἀθανασίου Ὄπισθεν Κλωναρίδου: αἱ κ. κ. Ἰουλ. Γ. Γεωργαντᾶ, Ἑλένη Ἀρ. Ράϊνεκ.

16. Οἰκία Καρούση (ἄτομα 88) Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης, κ. κ. Δ. Κρίτσα, δεσποινὶς Σουλτάνη.

17. Οἰκία Φιντικλῆ (ἄτομα 83) Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης, κ. κ. Βορνόζη, Γλαράκη.

18. Οἰκία Μητσοπούλου (ἄτομα 61) Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης, κυρία Χρ. Μ. Νεγρεπόντη.

19. Οἰκία Γαλανοῦ (ἄτομα 78). Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης, κ. Λ. Ριαννούρ.

20. Οἰκία Μελισσηνοῦ (ἄτομα 84) Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης, κυρία Χαιρέτη.

21. Οἰκία Κολιάτσου (ἄτομα 45) Ἀξιωματικὸς κ. Μωραΐτης.

22. Λογιστήριον (ἄτομα 425).

23. Γυμνάσιον Νεαπόλεως (ἄτομα 72). Ἀξιωματικὸς κ. Βαρσόπουλος κ. κ. Ε. Ἑμπεδοκλῆ, Ρ. Ξυδάκη, Ἑλένη Κ. Δούμα.

24. Οἰκία ὁδὸς Θεμιστοκλέους 78 (ἄτομα 72).

25. Οἰκία ὁδὸς Μεθώνης 62 (ἄτομα 66) Ἀξιωματικὸς κ. Βαρσόπουλος, κ. κ. Ἑλ. Καλλιφονᾶ, Β. Καψαμπέλη.

26. Οἰκία Φλεριανοῦ. Ἀγ. Λουκᾶ. κ. Δανάη Καλλέργη. Ἀξ. Μωραΐτης.

17. Οἰκία Τσουβαρᾶ, ὄπισθεν Ἀσύλου Ἀνιάτων. κ. Χριστίνη Μ. Νεγρεπόντη.

Αἱ κυρίαι αὗται ἐπισκέπτονται τακτικῶς τὰ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν των οἰκήματα, διένειμαν δὲ μέχρι τοῦδε εἰς αὐτά, τὰ ἀκόλουθα εἴδη, τὰ ὁποῖα παρέσχεν εἰς αὐτὰς ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῶν προσφύγων, ἡ προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου: 450 Ἐφαπλώματα. 500 κλινισκεπάσματα, 200 ἀνδρικὰ ὑποκάμισα. 150 παιδικὰ πηλίκια, 8,000 πήχεις πανιοῦ. 30 ἐπανωφόρια. 75 ἐνδυμασίας ὁλοκλήρους καὶ 500 ζεύγη ὑποδημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 400 ζεύγη διὰ τὰ εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντα ποιδιά, ἵνα μή, ἀνυπόδητα, ἐμποδίζωνται νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ σχολεῖα. Πρὸς τούτοις ἐμοιράσθησαν εἰς τὰς ἐχούσας ἀνάγκην σάρωθρα, ψῆκτραι καὶ ἄλλα εἴδη καθαριότητος.

Τὸ Ἐθνικὸν Τμῆμα ἐν συνενοήσει μετὰ τοῦ Τμήματος τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Νοσηλείας, τοῦ προεδρευομένου ὑπὸ τῆς ἰατροῦ δος Μαρίας Καλαποθάκη ἀνέλαβεν ἐπίσης τὴν ἀπολύμανσιν τῶν οἰκιῶν, εὐθὺς ὡς νόσημα μεταδοτικὸν ἢ ἐπιδημικὸν ἐκδηλωθῇ εἴς τινα τούτων, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην ὑγιεινὴν προφύλαξιν.

Αἱ κυρίαι πρὸς τούτοις μεριμνοῦν δι' ἐργασίαν τῶν προσφύγων γυναικῶν καὶ παρέχουν ἐν γένει πᾶσαν προστασίαν μὲ τὴν στοργικὴν γλυκύτητα καὶ προθυμίαν, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει πᾶσαν γυναῖκα εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς φιλανθρωπίας, ἀπέναντι μάλιστα ἀνθρώπων, τόσον σκληρῶς δοκιμαζομένων.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ CARDUCCI

Ὁ Giosue Carducci ὡς ἄνθρωπος θὰ ἦτο ὀλιγώτερον συμπαθὴς παρ' ὅσον ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸν ὡς ποιητὴς καὶ τὸν θαυμασμὸν ὡς καλλιτέχνης. Δὲν δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, ἔστω καὶ συντόμως, τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς του. Λόγος πεζὸς καὶ στίχος, εὐρράδεια καὶ φιλοσοφία, πολυμάθεια καὶ λυρισμός, εἶνε ὅλα τόσον σημαντικὰ ὅσον καὶ ποικίλα. Ἐκδόται φιλόλογοι οἱ κύριοι Zanichelli ἀνετύπωσαν εἰς σχῆμα ὁριστικὸν τὰ ἔργα τοῦ διδασκάλου τῆς Bologne. Ἡ σύνθεσις θὰ ἐξέπληττε πολὺ ἐκείνους ἐκ τῶν ποιητῶν, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ἑαυτοὺς συγγραφεῖς τελείους, ὅταν εἰς τὸν τόμον τῶν ποιημάτων των, δύνανται νὰ ἑνώσουν ἕνα μυθιστόρημα ἢ μερικὰ ἄρθρα ἐφημερίδων. Εἰς τὸν Carducci ἡ ποίησις τρέφεται ἀπὸ ἐπιστήμην, ἀπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτὴν ἐπιστήμην, ἡ ὁποία ἀποκτᾶται μετὰ κόπου· χωρὶς νὰ λάμπῃ καὶ νὰ ἀστραποβολῇ, ὁ πρῶτος ποιητὴς τῆς σημερινῆς Ἰταλίας εἶνε συγχρόνως ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον φιλέργους σοφοὺς καὶ πολυμαθεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς πλέον ἐνεργητικοὺς καὶ ἀκουράστους διδασκάλους της.

Δὲν ὁμιλοῦμεν ἐδῶ παρὰ διὰ τὸν ποιητήν. Ἂν καὶ τὸ ὄνομά του εἶνε γραμμένον εἰς πολλοὺς ἀξιοσημειώτους τόμους εἰς τὸν τελευταῖως ὅμως δημοσιευθέντα: Αἱ Βάρβαροι Ὠδαί, ὀφείλει ἴσως τὴν καλλιτέραν δόξαν του. Εἶνε γνωστὸν ὅτι δὲν εἶνε παρὰ φαινομενικὴ ὁμοιότης τίτλου μεταξὺ τῶν Ὠδῶν του καὶ τῶν Βαρβαρικῶν Ποιημάτων τοῦ πρίγκηπος τῶν γάλλων ποιητῶν. Εἰς τὸν Carducci, ἡ λέξις ἀναφέρεται ἁπλῶς εἰς τὴν μετρικήν. Ἐννοεῖ διὰ τῆς φράσεως «βάρβαρος μετρικὴ» ἐκείνην, ἡ ὁποῖα ζητεῖ ν' ἀναζωογονήσῃ εἰς τὴν Ἰταλικὴν ποίησιν τὸ Ἑλλονορωμαϊκὸν μέτρον, διαφωνοῦσα οὕτω μὲ τοὺς ἐθνικοὺς κλασικούς. Πάντοτε παρέχουν μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ποίησιν, οἱ θέτοντες εἰς

τὴν διάθεσίν της νέους τύπους. Ἐπίσης καὶ μόνον ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτήν, ὁ Carducci μεγάλως ὑπηρέτησε τὰ Ἰταλικὰ γράμματα. Εἰς καμμίαν γλῶσσαν ὁ στίχος δὲν εἶνε εὐκολώτερος, παρὰ εἰς τὴν Ἰταλικήν, καὶ πουθενὰ ἀλλοῦ ἡ μετριότης δὲν ἀπατᾷ εὐκολώτερον. Οἱ Ἰταλοὶ ὁμιλοῦν γλῶσσαν πολὺ ἁρμονικήν, πολὺ ἥσυχον, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ λέξεις εἶνε ταυτοχρόνως ὡραῖαι καὶ ἠχηραί, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ὁμοιοκαταληξία ἔρχεται μόνη της, χωρὶς ἀγῶνας καὶ προσπαθείας.

Δι' αὐτὸ ὑπῆρξαν ἐκεῖ πάντοτε περισσότεροι στιχουργοὶ παρὰ ἀλλοῦ. Δὲν εἶνε πλοῦτος τοῦτο διὰ μίαν φιλολογίαν, εἶνε κίνδυνος. Πρέπει νὰ εὐχαριστήσωμεν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν παραγωγήν· θὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς δυσκολίας, θ' ἀποκτήσῃ ἀποτελέσματα συνθετώτερα καὶ λεπτότερα, θ' ἀναγκάσῃ τὸ ποιητὴν νὰ ἐργάζεται, νὰ περιορίσῃ τὴν ἐργασίαν του, νὰ κάμνῃ ἔργον περισσότερον εὐσυνείδητον καὶ καλλιτεχνικόν. Ἀπὸ αὐτὸ θὰ γνωρίσουν τοὺς ἀληθινοὺς διδασκάλους, οἱ ὁποῖοι εἶνε πάντοτε πολὺ ἐργατικοί. Ἡ γλῶσσα αὐτὴ θὲν θὰ ἐκπλήξῃ βεβαίως κανένα, ὑποθέτω, ἀπὸ τὴν σχολὴν τῶν ἀληθῶν ποιητῶν, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὰ ἄκρα ἐνίοτε τὴν λεπτότητα τέχνης τόσον ἀριστοκρατορικῆς. Καὶ ἂν κανεὶς νομίζῃ ὅτι ἡ φαντασία θὰ παγώσῃ μὲ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐργασίας, ὅτι ἡ σκέψις θὰ ἐμποδίζεται, δὲν ἔχομεν τίποτε ἄλλο δι' ἀπάντησιν, παρὰ νὰ προσθέσωμεν εἰς τόσα ἄλλα ἔνδοξα παραδείγματα, τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Carducci.

Ὁ Carducci ἔλαβε πρὸ ἡμερῶν τὸ βραβεῖον Nobel τῶν διακοσίων χιλιάδων, τὸ ὁποῖον ἔλαβον πρὸ αὐτοῦ ὁ Sully Prudhomme, ὁ Φρειδερῖκος Μιστράλ, ὁ Βιόρσον, ὁ Mommsen, ὁ Echegaray. Ἐξ αἰτίας τῆς βραβεύσεως αὐτῆς παραθέτομεν εἰς πεζὸν ἕνα μικρὸν πεζὸν ποίημα αὐτοῦ.

Χειμωνιάτικος Ἥλιος.

Εἰς τὸν ἐρημικὸν χειμῶνα τῆς ψυχῆς,, ἡ φαντασία ἀνατέλει γλυκά, καὶ ἁπλώνεται εἰς τὰ σύννεφα τοῦ πόνου τὰ ὁποῖα σχίζονται εἰς ράκη καὶ διαλύονται. Ἤδη κάθε συλλογισμὸς ἀνθίζει νέος ἀπὸ χαρὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ μέσα μου αἰσθάνομαι νὰ λακταρίζῃ ἡ ζωὴ τῶν αἰσθήσεων. Ὁ ψυχρὸς πάγος ἀναλύεται.

Ἤδη, ὑπὸ τὸ θαμβὸν καὶ νεφελῶδες δίστιχον διαγράφεται ἡ φαντασιώδης μορφὴ ἀγαπημένων ἀναμνήσεων, αἱ ὁποῖαι διασχίζουν τὸ σκότη τῆς ἀνίας διὰ μέσου τοῦ δροσεροῦ ρύακος τῶν δακρύων.

Καὶ ἔρχονται αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ μὲ ψιθυρισμούς, οἱ ὁποῖοι ἐξυπνοῦν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἀντιλάλους ἐρώτων καὶ μὲ τὴν χαράν, ἡ ὁποία ἀφυπνίζει εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τὸν ὕπνον τῶν μυρισμένων ἀνθέων. Ἔρχονται καὶ εἰς τὸν δρόμον τους χύνονται εἰς ποταμὸν διάφανον καὶ καθαρόν, ὅπου αἱ ὄχθαι καὶ τὰ δένδρα καὶ οἱ λόφοι καὶ τὸ κυμματιαστὸν χαμόγελον τοῦ ἀέρος καθρεπτίζονται ἐπ' ἄπειρον μεγαλοπρεπῆ καὶ ἥσυχα.

Εἰς τὴν νεφελώδη κορυφὴν τῆς ὑπάρξεως ὑπερυψόνεσαι, ὦ γλυκεῖα φαντασία, καὶ ἀπ' ἐκεῖ μέσα βλέπεις εἰς τὴν λευκὴν ἀκτῖνα, ὅπου χύνεις, τὸν ἥσυχον δρόμον τοῦ ποταμοῦ τῆς ψυχῆς.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΣΚΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΡΟ

Καὶ μιὰ ἄλλη φωνή, ἡ φωνὴ τῆς γυναίκας μου ἐρώτησε.

—Ὦ ! ἐρώτησέ τον, ἐρώτησέ τον. Ἡ βάρκα αὐτὴ ἔχει κἄτι τὸ ρομαντικόν !

Ὁ γοντολιέρης ἐνθαρρυνθεὶς ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον της, ἐξηκολούθησε:

— Ὁ κόσμος λέγει ὅτι ἐπέθανε ἀπὸ ἀγάπην. Δὲν πιστεύω. Περισσότερον ἠμπορεῖ ν' ἀπέθανε ἀπὸ πείναν. Ὁ κύριος ἐνθυμεῖτα ὅταν περνούσαμε ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Παλάτι : Τί θαυμασία γυναῖκα !

— Δὲν ἐννοῶ τί λέγει, εἶπε ἡ γυναῖκά μου. Ἀπὸ τί ἀπέθανε ;

—Ἀπὸ θλίψιν τῆς καρδιᾶς, ἀπεκρίθην.

— Ὦ ! ἡ κακόμοιρη ! Τί ἀνοησία ! Πῶς εἶνε δυνατὸν ν' ἀποθάνῃ κανεὶς διὰ τέτοιες ἀνοησίες ! Ποῦ τὴν πηγαίνουν ; Ἂς τοὺς ἀκολουθήσωμεν, ποτὲ δὲν εἶδα κηδείαν εἰς τὴν Βενετίαν.

Ἐπροσπαθοῦσα νὰ ὁμιλήσω ἀλλὰ τὰ χείλη μου ἔμεναν ἀκίνητα καὶ ὁ γοντολιέρης, ἐννοήσας τὸ κίνημά της, ἠκολούθησε τὴν πένθιμον γόντολα ἐπαναλαμβάνων:

— Τί ὡραία γυναῖκα ! Κακόμοιρη κόρη ! Κακόμοιρη κόρη ! — ὡς νὰ εἴχαμεν ἐννοηθῇ ἀμοιβαίως.

Καὶ τὴν ἀκολουθήσαμεν ἕως τό σκυθρωπὸν Νεκροταφεῖον. Δὲν ἐνθυμοῦμαι τί ἐσκεπτόμην, καὶ ἀκόμη ἂν ἐσκεπτόμην τι. Ἐνόμιζα ὅτι ἔβλεπα ἐντός μου τὴν μαύρην ἀπελπισίαν κἀποιου ἄλλου.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀνέβηκα εἰς τὸ πλάγι τῆς γυναίκας μου τὰς ὑγρὰς καὶ γλιστέρας βαθμίδας, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπέρασα τὸ παλαιὸν μοναστήριον, διά νὰ φθάσω εἰς τὴν θέσιν τοῦ τάφου αὐτοῦ,μέσα εἰς τὸ περίεργο αὐτὸ νεκροταφεῖο τὸ περιτριγυρισμένον μὲ νερό, ὅπου ἕνα ἐλάχιστον στρῶμα γῆς σκεπάζει τοὺς δυστυχεῖς νεκρούς.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἄκρην ἑνὸς ἀνοικτοῦ λάκκου. Οἱ φορεῖς εἶχον εἰσέλθει ἀπὸ τὴν ἄλλην πόρταν, τὴν μικράν, μαζῆ μὲ τὸ φορτίον των, τὸ ὁποῖον ἔβαλαν μέσα εἰς τὸν ἀνοικτὸν τάφον, τὸ ὁποῖος εἶχε σκαφῆ σχεδὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἠκούαμεν ἡ γυναῖκά μου σιωπηλὴ καὶ συγκινημένη, τὸν κρότον τοῦ χώματος, τό ὁποῖον ἔπιπτε ἐπάνω εἰς τὸ φέρετρον.

Ἐφαίνετο ἀκόμη ὁλόκληρον, καὶ ἐνόμιζα ὅτι ἦτο πολὺ στενὸν διὰ νὰ κλείῃ μέσα του τὴν θαυμασίαν ὀπτασίαν τοῦ Ἁγ. Μάρκου. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη ὅτι ἐμέτρησα τὰς διαστάσεις μηχανικῶς, σκεπτόμενος: «Τὰ πόδια εἶνε ἐδῶ, εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν ὅπου τὸ μαῦρο χρῶμα δὲν ἔχει πιάσει καλά, τὰ ἑνωμένα χέρια εἶνε ἐκεῖ, ἀπό κάτω ἀπὸ τὸν κακοκαμωμένον ἄσπρον σταυρόν, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω εἶνε τὸ κεφάλι μὲ τὸ ἀκίνητον πρόσωπον — μεταξύ μας δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο παρὰ ἑνὸς ἢ δύω ἑκατοστῶν πάχους ξύλον !

Καὶ ὅμως δὲν ἔκλαια. Μὲ ψυχρότητα, προσπαθοῦσα ν' ἀναπαραστήσω εἰς τὴν μνήμην μου τὸ πρόσωπον αὐτό.

Ἕνα φτιάρι χῶμα ἔπεσε εἰς τὴν θέσιν, ὅπου βεβαίως ἐκοιμῶντο τὰ κλειστὰ μάτια· παρ' ὀλίγον νὰ φωνάξω συλλογιζόμενος ὅτι τὸ χῶμα αὐτό ἐγέμιζε τώρα τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα τὸ μισανοικτόν, καὶ ὅτι τὰ φρικτὰ σκουλίκια, τά ὁποῖα ἔτρεχαν ἐμπρὸς εἰς τά πόδια μου ἔμελλον νὰ καταστρέψουν, τὰ κυματωτὰ καὶ θαυμάσια μαλλιά της.

Τὸ χέρι τῆς γυναίκας μου ἐστηρίζετο ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸ ἰδικόν μου, ἐξέλαβε ὡς σημεῖον ἀναχωρήσεως τὴν ἀσυνείδητον κίνησίν μου. Ἔστρεψα τὸ βλέμμα διὰ τελευταίαν φοράν. Μία μικρούλα γονίτσα τοῦ φερέτρου ἐφαίνετο ἀκόμη, ἀκριβῶς ἡ θέσις δι' ἓν φίλημα.

Καθὼς ἐξερχόμεθα ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον, αἰσθάνθηκα ὅτι κἄποιος μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι· ἦτο ὁ γέρος, τὸ ἔσφιξε διὰ μίαν στιγμὴν καί μοῦ εἶπε κατὰ πρόσωπον μὲ τρέμουσαν φωνήν.

— Ἄθλιε !

— Τί σοῦ ἔλεγεν ὁ περίεργος αὐτὸς γέρος ; ἠρώτησεν ἡ γυναῖκά μου ἐνῶ εἰσήρχετο εἰς τὴν γόντολα. Μᾶς ηὗρε ἀδιακρίτους ;

Εἶχον τὴν δύναμιν ν' ἀπαντήσω ὅτι βεβαίως αὐτὸ θὰ ἠννόη.

Ἐπανήλθαμεν σιωπηλοὶ εἰς τὸ σπίτι, ἐνόμιζα ὅτι ἡ φλόγα τοῦ δύοντος ἡλίου ἔκαιε τὸ μυαλό μου καὶ τὰ μάτια μου. Τὴν νύκτα ἐκείνην, ἐνῶ ἡ γυναῖκά μου ἐκοιμᾶτο ἡσύχως, ἐπὶ τέλους ἤρχισα νὰ σκέπτωμε τὴν ἄλλην ἐκείνην γυναῖκα, ἡ ὁποία ἀνεπαύετο διὰ παντὸς εἰς τὴν ἡσυχίαν τοῦ τάφου, δύστυχο λευκὸ λουλοῦδι, καταπατηθὲν εἰς τὴν ἀκμήν του.

ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ

Εἶνε γλυκιὰ καλοκαιρινὴ βραδιά. Τὸ ἥσυχο ἀεράκι φέρνει ἀπὸ μακρυὰ τὴν ἀόρατη μυρουδιὰ τῶν ἀγρῶν, ὅπου τὸ στάρι ἔχει ὡριμάσει καὶ ἁπλόνεται σὰν ἡσυχη χρυσῆ θάλασσα, ὅσο φθάνει τὸ μάτι καὶ διακόπτεται μόνον ἀπὸ τὸν ἄσπρο δρόμο ποῦ περνᾷ ἀνάμεσα.

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου αὐτοῦ εἶνε ἕνας σιδηροδρομικὸς σταθμός. Ἀπέναντι εἰς τὸν σταθμὸν αὐτόν, εἰς ὀλίγον βημάτων ἀπόστασιν, μία λεύκα τῆς ὁποίας τὰ κουρασμένα κλαδιὰ γέρνουν πρὸς τὴν γῆν.

Μία νέα γυναῖκα, ἡ ὁποία περιπατεῖ βιαστικὰ προχωρεῖ εἰς τὸν δρόμον. Τὸ ἄσπρο σκέπασμα τοῦ κεφαλιοῦ της ἔφθανε ἕως τὰ μάτια της. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδιζε νὰ εἶνε πολὺ χαριτωμένη, ἂν καὶ ἐφαίνετο κουρασμένη ἀπὸ τὸν δρόμον. μὲ χάριν ἐκρατοῦσε εἰς τὸ ἕνα χέρι πακέτο δεμμένο μέσα εἰς ἕνα μαντύλι καὶ εἰς τὸ ἄλλο τὰ παπούτσια της, τὰ ὁποῖα εἶχε βγάλει διὰ νὰ περπατῇ εὐκολώτερα. Τὸ κατακόκκινο φόρεμά της, ἡ ποδιά της καὶ τὰ ἄσπρα μανίκια τοῦ ποκαμίσου της, διέκοπτον τὴν μονοτονίαν τοῦ χρυσοῦ ἀγροῦ.

Ὅταν ἔφθασε πλησίον εἰς τὴν λεύκα, ἐκάθησε εἰς τὴν ρίζαν της, πολὺ κουρασμένη, ἀφήσασα στεναγμὸν ἀνακουφήσεως καὶ ἐψιθύρισε : Δόξα σοι ὁ Θεὸς ! ἔφθασα ! . . .

Καὶ κυττάζουσα τὸν ἥλιον, τοῦ ὁποίου οἱ ἀκτῖνες ἤρχιζαν νὰ ὠχριοῦν ἐπρόσθεσε: Ὁ ἥλιος εἶνε ἀκόμη ἀρκετὰ ὑψηλά, ἔχω πολλὴν ὥραν νὰ περιμένω ἀκόμη.

Ἄνοιξε τὸ μικρὸ πακέτο, τὸ ὁποῖον περιεῖχε γαλέτες, τσάϊ, ζάχαρη καὶ μία μπλούζα ἀπὸ ὕφασμα τριαντάφυλλί, ὅπως ἐκεῖνες, ὅπου φοροῦν οἱ χωρικοί.

Ἀφοῦ τὰ παρετήρησε ὅλα καλά, ἔδεσε μὲ προσοχὴν τὸ μαντύλι, καὶ ἤρχισε νὰ κυττάζῃ ἐμπρός της. Ἀπὸ μακρυὰ ἠκούετο ὁ ἦχος τῶν κουδουνιῶν μιᾶς ἐξοχικῆς ἁμάξης, καὶ ἡ φωνὴ ἑνὸς χωρικοῦ, ὁ ὁποῖος τραγουδοῦσε ἕνα τραγουδάκι.

Τὸ τραγουδάκι αὐτὸ ἔλεγεν ὅλην τὴν λύπην τοῦ τόπου του, μὲ τὸν κρύο καὶ χιονισμένο χειμῶνα, ὅλην τὴν λύπην του καὶ τὴν κακοτερίαν του. Καὶ μόνον ποῦ ἤκουε τὸ τραγοῦδι αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμπερικλείετο, πᾶν ὅτι ἠσθάνετο, μιὰ μεγάλη λύπη ἐγέμισε τὴν ψυχὴν τῆς νέας γυναικός· ἐσκέπτετο ὅλην τὴν περασμένην ζωήν της, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀδιακόπως εἰργάζετο, τὰς καθημερινὰς στερήσεις καὶ τὴν παιδικήν της ἡλικίαν κατὰ τὴν ὁποίαν, ὀρφανὴ ἀνετράφη ἀπὸ ξένην γυναῖκα, ποῦ δὲν τὴν ἀγκποῦσε. Ἔπειτα τὴν φωτεινὴν χαρὰν τῆς ἀγάπης της διὰ τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον ὑπανδρεύθη, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὅλην τὴν ψυχήν της ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἰδικῆς του, τοὺς δύο μῆνας τῆς εὐτυχίας τοὺς ὁποίους ἐπέρασεν ὁ ἕνας πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ ἔπειτα...

Τώρα ; . . . Τώρα ἔφευγε διὰ τὸν πόλεμον, μακρυά, πολὺ μακρυὰ καὶ τῆς ἔλεγεν εἰς τὸ γράμμα του : Ἔλα εἰς τὸν σταθμὸν τὴν Πέμπτην, εἰς τὰς ἑπτά: φεύγω....»

— Ὦ Βασίλη μου !

Ἕνας στεναγμὸς ἀνεσήκωσε τὸ στῆθος της. Τὸν ἔβλεπεν ἐκεῖ, ἐμπρός της, μὲ τὸ ὡραῖο του χαμόγελο, μὲ τὴν ἀγάπη τῶν γαλανῶν ματιῶν του, ἄκουε τὴν λυπημένη φωνή του νὰ τῆς λέῃ, ὅταν ἔφευγε : Ἄκουσε, Ἄννα, ἂν μὲ ξεχάσῃς, θὰ πεθάνω· ὦ ! καὶ θὰ πεθάνω.

Νὰ τὸν ξεχάσῃ ! Ἐκείνη ἡ ὁποία δὲν ἐσκέπτετο παρὰ τὸν Βασίλη της, ἡμέρα καὶ νύκτα, πάντοτε. Ἐσκέπασε τὸ πρόσωπον μὲ τὰ χέρια της καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

καρφίτσα, τὴν ὁποίαν εἴδομεν εἰς τοῦ Venturini. Τὴν ἐπιθυμῶ φοβερά, τὴν ὀνειροπολῶ ἡμέραν καὶ νύκτα· ἔνωσε τὰ χέρια της.— Δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῇς δὲν εἶνε ἔτσι ; Πήγαινε, πήγαινε, γρήγορα νὰ μοῦ τὴν ἀγοράσῃς, καὶ νὰ μοῦ δείξῃς πόσον καλὸς εἶσαι καὶ πόσον μ' ἀγαπᾷς.

Ηὗρα ἀκόμη τὴν καρφίτσα εἰς τὴν σκόνισμένην προθήκην, εἰσῆλθον εἰς τὸ μαγαζί, καὶ ἐκεῖ εἶχα μίαν ἔκπληξιν, ἐνόμισα ὅτι τὸ ἔδαφος ἐχάνετο κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου. Ἐπάνω εἰς μίαν καρέκλα, ἐκεῖ, ἐμπρός μου, ἦτο τοποθετημένη ἡ εἰκών.

Τὸ πλῆρες θριαμβευτικῆς νεότητος μειδίαμά της μοῦ ἐφάνη ὡς εἰρωνεία τώρα ὅπου ἐκείνη δὲν ὑπῆρχε πλέον.

— Ἄ ! κυττάξετε τὴν εἰκόνα αὐτὴν εἶπε ὁ γέρων ἔμπορος. Ἀγοράσατέ την κύριε, εἶνε ἕνα ἀριστούργημα. Δὲν θὰ σᾶς ζητήσω τὴν πραγματικήν της ἀξίαν, διότι δὲν φέρει καμμίαν ὑπογραφήν, καὶ θὰ κάμετε μίαν θαυμασίαν ἀγοράν. Ἀνῆκε εἰς τὸν κόμητα Barbarigo. Δυστυχὴς ἄνθρωπος ! Ἡ κόρη του ἀπέθανε πρὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ τὴν ἐπώλησε διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας. Δὲν ἤθελε νὰ τὴν κηδεύσουν ὅπως τοὺς πτωχούς,—ἦτο τόσον ὑπερήφανος. Ἠμποροῦσε νὰ τὴν κρατήσῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του. Τὸν ηὗραν νεκρὸν σήμερον τὸ πρωὶ καὶ οὔτε μίαν πεντάρα εἰς τὸ σπίτι.

Ἐξεσκόνισε τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἐτοποθέτησε εἰς τὴν καλλιτέραν θέσιν. Ἠμποροῦσε νὰ μοῦ ζητήσῃ ὅ,τι τιμὴν ἤθελε, καὶ ἐφάνη ἔκπληκτος ὅτι δὲν ἔκαμα καμμίαν συμφωνίαν.

— Ἡ ἐξοχότης σας, εἶναι ἄξιος νὰ τὴν ἔχῃ, εἶπε.

— Ἰδοὺ ἀκόμη καὶ κἄτι ἄλλο· μία νέα ταντέλλα, ἀλλ' ἀντιγραμμένη ἀπὸ παλαιὸν σχέδιον Βενετικῆς ταντέλλας. Ἡ δύστυχη κοντεσίνα τὴν ἔκαμε, εἰργάζετο δι' ἐμέ, τὴν ἐπλήρωνα καλά.—Πάρετέ την διὰ τὴν ὡραίαν κυρίαν σας· εἶνε ἐνθύμησις τῶν Barbarigo. Ἦσαν ἄλλοτε μεγάλοι ἄρχοντες, καὶ σεῖς οἱ Ἄγγλοι ἐκτιμᾶτε τὰ πράγματα αὐτά.

Ἠγόρασα τὴν ταντέλλα, ἀλλ' οὐδέποτε τὴν ἔδωκα εἰς τὴν γυναῖκά μου. Εἶνε κλεισμένη μέσα εἰς ἕνα σφραγισμένο φάκελλο, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν θάνατόν μου θὰ καῇ χωρὶς ν' ἀνοιχθῇ ἐὰν ἐκτελέσουν τὴν ἐπ' αὐτοῦ γραμμένην ἐπιθυμίαν μου. (Τέλος).

III

Ἕνας ὑπάλληλος τοῦ σταθμοῦ περνοῦσε ὀλίγα βήματα μακράν, τὸν ἐφώναξε:

— Τὸ τραῖνο ἔρχεται μετ' ὀλιγον· τὸν ἠρώτησα.

— Τὸ τραῖνο; Ἀλλὰ περνοῦν πολλὰ τραῖνα ἀπὸ ἐδῶ!.

— Τὸ βραδινὸ τραῖνο, τὸ τραῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει τοὺς στρατιώτας.

— Ὄχι μετ' ὀλίγον; περνάει πολὺ βράδυ....

Καὶ ἠθέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του, ἀλλὰ τὸν ἐσταμάτησε μ' ἕνα κίνημα.

— Εἴπατε ὅτι περνᾶ ἀργά; —Ναὶ καὶ διατὶ ἐρωτᾶς αὐτό;

— Ἀλλὰ διότι ἦλθα νὰ δῶ τὸν ἄνδρα μου: μοῦ ἔγραψε «Ἔλα στὸ σταθμὸ τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ, εἰς τὰς ἑπτά....»

— Νὰ δῇς τὸν ἄνδρα σου; εἶπε ὁ ὑπάλληλος, ἀλλὰ τὸ βραδινὸ τραῖνο δὲν σταματᾶ περνᾶ εἰς τὰς δέκα.

Ἐσηκώθηκεν ὠχρά, λυπημένη, ἀλλὰ ἥσυχη καὶ ἐπανέλαβε:

— Εἰς τὰς δέκα;... Ὦ! ὥστε δὲν εἶνε αὐτὸ ὅπου ἐπερίμενα· μοῦ ἔγραψε ὅτι περνᾶ εἰς τὰς ἑπτά· ἔχω καὶ τὸ γράμμα του καὶ τὸ ἔδειξε εἰς τὸν ὑπάλληλον, ὁ ὁποῖος ἐδιάβασε: «Ἀγαπητή μου γυναῖκα, Ἄννα μου» ἐγύρισε τὴν σελίδα καὶ ἐκύτταξε τὴν ὑπογραφὴν «Ὁ ἄνδρα σου ὁ ὁποῖος σ' ἀγαπᾶ, Βασίλης Σουτκίνης» καὶ ἔπειτα ἔστρεψε καὶ ἐκύτταξε τὴν γυναῖκα. Ἕνα τραῖνο ἐσφύριξε ἀπὸ μακριὰ καὶ ἔπειτα ἐπέρασε χωρὶς νὰ σταματήσῃ.

Τοτε, σὺ εἶσαι ἡ Ἄννα; ἠρώτησε μὲ γλυκύτητα ὁ ὑπάλληλος.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, ἀλλὰ διατὶ μοῦ κάνεις ὅλας αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις;

Τὴν ἐκύτταξε μὲ κάποιαν λύπην, χωρὶς νὰ τολμᾶ νὰ τῆς πῇ ὅτι ἤθελε, ἔπειτα μὲ ὕφος ἀποφασιστικὸν, ἐπρόσθεσε

— Περίμενε λοιπὸν μιὰ στιγμήν.... Εἶνε μιὰ γυναῖκα ἀπὸ τὸν τόπον σου εἰς τὸν σταθμόν.

Καὶ ἀπεμακρύνθη πολὺ γρήγορα, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εἰς αὐτὴν φωνάζων: Δάρια, Δάρια. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἀπήντησε. Ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἐφάνη ἐρχομένη μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐκρατοῦσε εἰς τὴν ἀγκαλιά της ἕνα παιδὶ καὶ ἀπὸ μακριὰ ἔλεγε:

— Ἄννα, Ἄννα, ἀλλὰ τί σοῦ συνέβη λοιπόν; Γιατὶ δὲν ἦλθες; ὁ ἄνδρας σου, ὁ δύστυχος ὁ ἄνδρας σου. Ἀλλὰ διατὶ δὲν ἦλθες δυστυχισμένη;

—Ἦλθα, ἐπανελάμβανεν ἐκείνη, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀκόμη ἐννοήσει περὶ τίνος πρόκειται.

— Ἦλθες! Ἀλλὰ . . . τὸ τρᾶνο ἐπέρασε εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ πρωΐ! Καὶ ἐξηκολούθησε·Εἶχα ἔλθει διὰ νὰ δῶ τὸν ἀδελφό μου· ἔφυγε καὶ ἐκεῖνος ἐπίσης. Ὁ ἄνδρας σου, μόλις ἐστάθη τὸ τρᾶνο, ἐπήδησε ἔξω; Ἐκύτταζε, ἐζήτοῦσε, ἐρωτοῦσε ὅλους; Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ γυναῖκά μου, ἡ Ἄννα μου; ποῦ εἶνε; Καὶ ἐκύτταζε τὸν δρόμον, ἤλπιζε, ἔλεγε: «Θὰ ἔλθῃ, θὰ ἔλθῃ, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν ἔλθῃ, ὄχι εἶνε ἀδύνατον!... Τὸ τρᾶνο μένει ἀρκετὴν ὥραν, θὰ ἔλθῃ βέβαια· κάποιος τὴν ἐμπόδισε». Καὶ ἐκύτταζε, ἐκύτταζε, τὸν δρόμον. Ἔπειτα ὅταν ἐδόθη τὸ πρῶτον σημεῖον, εἶπε ἀκόμη ἡ Δάρια, ἤρχισε νὰ τρέμῃ σὰν ξερὸ φύλλο, ἔγινε κατακίτρινος: «Δὲν θὰ ἔλθῃ, ὄχι δὲν θὰ ἔλθῃ...» Ἐγὼ τοῦ ἔλεγα: «Μὴν ἀπελπίζεσαι Βασίλη, θὰ ἔλθῃ, ἔχει ἀκόμη καιρὸν...» Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπανελάμβανε «Δὲν ἦλθε, δὲν ἦλθε, αὐτὸ σημαίνει.....» Δὲν ἤθελε νὰ τελειώσῃ τὴν φρᾶσιν του καὶ ἔτρεμε, ἔτρεμε!

— Θεέ μου! ἐπανέλαβε ἡ Ἄννα

—Ἔπειτα εἶπε: «Δάρια, ἄκουσε ὅταν ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ χωριό, χαιρέτησέ μου τὴν μητέρα μου, τὶς ἀδελφές μου, ὅλους τοὺς πατριῶτές μου». Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ...

Ἡ νέα γυναῖκα ἐμουρμούρισε μὲ σβυσμένη φωνή.

— Καὶ γιὰ μένα, γιὰ μένα δὲν εἶπε τίποτα;

— Ἀλήθεια, τὸν ἠρώτησα, καὶ γιὰ τὴν γυναῖκα σου, γιὰ τὴν γυναῖκα σου δὲν ἔχεις νὰ πῆς τίποτα. Τότε ἐκεῖνος ἔκαμε ἕνα κίνημα μὲ τὸ χέρι του καὶ εἶπε: Δὲν ἦλθε, αὐτὸ σημαίνει....

Ἦλθες πολὺ ἀργὰ Ἄννα μου.

—Πολὺ ἀργά, εἶπε καὶ ἐκείνη σιγα, σκόνουσα τὰ μάτια εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφαίνετο ἡ ἄμετρη λύπη τῆς ἁπλῆς ψυχῆς της.

ΤΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΣΑΣ

Τὰ προοριζόμενα διὰ δῶρα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 24 ὑφαντήριον τῆς κ. Μαρίας Δραμητινοῦ, ὡς καὶ τοὺς ταφτάδες καὶ τῆς ἐσάρπες σας. Τιμαὶ κατώτεραι συναγωνισμοῦ.

Τὸ βιβλίον τῆς μαγειρικῆς τὸ ἐκδοθὲν παρὰ τοῦ διδάσκοντος τὸ μάθημα τῆς μαγειρικῆς εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν κ. Εὐαγγέλου πωλεῖται ἀντὶ δραχμῆς εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολήν, ὁδὸς Ἀκαδημιας 37.

Περιλαμβάνει πληθὺν συνταγῶν μαγειρικῶν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥΣ

Σήμερον οἱ φωτογραφοι ἐρασιτέχναι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχουν γεμίσει τὸν κόσμον, δὲν ὑπάρχει δὲ κυρία καὶ δεσποινὶς κάπως τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία μαζὶ μὲ τὰ bibelots της καὶ νὰ μὴ ἔχῃ καὶ τὸ Kodak της μὲ τὸ ὁποῖον διασκεδάζει φωτογραφοῦσα πρόσωπα. πράγματα καὶ τοπία

Φυσικὰ ἐρασιτέχναι καὶ ἐρασιτέχνιδες φωτογράφοι ἔχουν ἀνάγκη καθ' ἡμέραν πλακών, ὀργάνων καὶ διαφόρων ἀντικειμένων, συναφῶν πρὸς τὴν ὡραίαν αὐτὴν ἐνασχόλησιν, συγχρόνως δὲ καὶ ὁδηγῶν διὰ τὸ ἔργον των.

Καὶ διὰ μὲν τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν παροχὴν παντὸς καταλλήλου εἴδους ἀπευθύνονται πρὸς τὸν εἰδικὸν διὰ πᾶσαν φωτογραφικὴν ἀπορίαν καὶ πᾶσαν μηχανὴν καὶ σκευασίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, ἀρ. 12 παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος κ. Ταβανάκην, τὸν μόνον διευθύνοντα τέλειον τοιοῦτο ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον ἔγινε τὸ κέντρον συναντήσεως καὶ ἐργασίας τῶν ἐρασιτεχνῶν ἀθηναίων φωτογράφων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Ἀλλὰ καὶ διὰ κάθε εἶδος ὀπτικῶν, δηλ. lorgnons, γυαλιὰ πρεσβυοπικὰ καὶ μυωπικά, χρυσᾶ, ἀργυρὰ ἢ ἀπὸ ταρταρούγαν, διὰ θερμόμετρα καὶ βαρόμετρα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦτο τῶν κ. κ. Ταβανάκη καὶ Γεωργαντοπούλου εὑρίσκει τις πλουσιωτάτας συλλογάς, ἰδία διὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῶν δώρων. Αἱ τιμαί των εἶναι εὐθυνόταται καὶ τὸ προσωπικόν των ἐξαιρετικῶς ἄβρὸν καὶ περιποιητικὸν πρὸς τὴν πολυπληθῆ καὶ ἐκλεκτὴν πελατείαν του.

ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΕΙΔΗ ΣΑΣ

Μετὰ πολύμηνον ταξείδιον εἰς ὅλας τὰς μεγάλας εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας, οἱ κ.κ. Μάρκου καὶ Τσαμπούλας ἐπρομηθεύθησαν διὰ τὸ ἐδῶ κατάστημά των ὅ,τι ὡραῖον πολύτιμον καὶ τοῦ τελευταίου συρμοῦ εἶδαν εἰς τὰς προθήκας, τὰς ὁποίας ὅλαι αἱ ταξειδεύουσαι τόσον θαυμάζομεν.

Τὰ ἀσημικὰ των αἴφνης ἀποτελοῦν συλλογήν, τὴν ὁποίαν φυσικὰ σπανίως ἠμποεῖ νὰ ἀπαντήσῃ τις εἰς ἕνα εὐρωπαϊκὸν κατάστημα. Δίσκοι. ποτήρια, σερβίτσια τραπεζιοῦ, βάζα, βάσεις διάφοροι σταχυολογημένα ἀπὸ ὅ τι ἔχουν ἐκλεκτότερον ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κέντρα ἀποτελοῦν ἕνα σύνολον θαυμασίως ὡραῖον. Ἐπίσης τὸ τμῆμα τῶν ὡρολογίων των, ὡς καὶ τὸ τμῆμα τῶν χρυσῶν καὶ πολυτίμων κοσμημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα συνδυάζεται ὁ πλοῦτος τῆς Ἀνατολῆς, μὲ τὰ λεπτεπίλεπτα ναὶ καλαισθητικὰ σχέδια τῆς Δύσεως.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι αἱ τιμαί των ἐδῶ, εἶναι πολὺ εὐθηνότεραι ἀπὸ ἐκεῖ, ἀρκεῖ δὲ μία ἐπίσκεψις εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν πολυτίμων αὐτῶν πραγμάτων διὰ νὰ συγκρίνῃ τις καὶ τὰς τιμὰς καὶ τὸ κάλλος τῶν ἐκτιθεμένων. Ἡ ἔκθεσις αὐτὴ — διότι εἶναι σωστὴ ἔκθεσις — εἶναι προσιτὴ εἰς πάντας καθ' ἑκάστην εἰς τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ ἀρ. 56 καταστήματά των.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ